

QOCAMAN NEFTÇİ ALIM. TƏVƏZÖKAR, SƏMİMİ, SADƏ İNSAN VƏSİF MÜFİDZADƏ — 85

Haqqında söhbət açacağımız yüksək insani keyfiyyətlərə malik görkəmli neftçi alim, müdrik şəxsiyyət, zadəgan və layiqli nəslin davamçısı, ziyalı Vəsif Mir Yusif oğlu Müfəddizadə, Vəsif müəllimlə bizim əməkdaşlığımız yarım əsrə yaxındır — Ölkəmizdə 30 il davam edən işğal və müharibə şəraitində, Sovet dövləti dağıldıqdan, Kommunist Partiyası buraxıldıqdan sonra birlikdə işlədiyimiz illərdə, O, elmi fəaliyyəti ilə bərabər institut kollektivinə yaxın olan, ictimai həmkarlar təşkilatının sədri kimi bəyubiyyəti, mənəvi, maharətli həm kollektiva, həm də rəhbərliyə onların hər bir problemi hallı etməyə kömək edən bir insan olmuşdur. Amma bunu heç vaxt qəbərçək şəkildə bürüzə verib qürurlanmamış, həmişə öz təvəzökarlığı ilə seçilmişdir.

Böyük Azərbaycan yazıçısı və filosofu Abbasqulu ağa Bakıxanovun dediyi kimi insani dəyərlərdən təvəzökarlıq və səmimiyyətdir. Həmin bu nəqli keyfiyyətlər Vəsif müəllimin nəslindən gəlir. Belə ki, Vəsif müəllimin böyük atası Mir Mehdi ağa Müfəddizə Naxçıvan Muxtar Respublikasının tanınmış din xadimlərindən biri olmuşdur. O, dini təhsilini inqilabdan xeyli əvvəl Bağdad, Kərbala, Nəcəf və Qum şəhərlərində din xadimlərini yetişdirən təhsil ocaqlarında almış, Vətənə qayıdıb fəaliyyət göstərmişdir.

V. Müfəddizadənin atası Mir Yusif ağa Müfəddizə ilə Ordubad rayonunun görkəmli ziyallarındən biri olmuş. XX əsrin əvvəllərində rayon məhəndisi rüslini mükməllən bəyubiyyəti və dünyəgörməyi seçmişdir. Mir Yusif ağa itxasısca mühasib olmuş da, elmə, təhsilə dəyər verən bir insan olmuşdur.

Vəsif müəllimin böyük qardaşı Həmid Müfəddizə Respublikamızın görkəmli energetiklərindən biri olmuşdur. 1941-1945-ci illərin müharibəsindən sonra energetika təsərrüfatının bərpası və inkişafına mühüm rol oynamış. Sumqayıt Elektrik şəbəkəsinin yaradıcısıdır. «Azərbaycan Respublikası» nəşriyyatı «Mühəndisi» fəxri adına layiq görülmüşdür.

V. Müfəddizadənin digər qardaşı Cəmil Müfəddizə Respublikamızın Xalq rəssamı, görkəmli rəqas, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının kafedra müdiri, professoru, Prezident təqaüdüçüsü olmuşdur. Vəsif müəllimin əli bacısı həkim itxasısına yiyələnib və bu sahədə fəaliyyət göstərmişdir.

Vəsif Müfəddizadənin bir dəyərli insan kimi püxtələşməsinə atasının böyük rol oynamışdır.

İndi isə Vəsif müəllimin həyatı və elmi yaradıcılıq fəaliyyətinə nəzər salaq. Vəsif Müfəddizə 1940-cı ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ordubad şəhərində anadan olmuşdur. 1956-cı ildə M.T. Sıdqi adına orta məktəbi qızıl medal ilə bitirdikdən sonra M. Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutuna (indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti) neft-maddə fakültəsinə daxil olmuş və 1961-ci ildə həmin institutu müvəffəqiyyətlə bitirib, neft və qaz yataqlarının işləməsi itxasına üzrə dərəcə almışdır.

O, institutu bitirdikdən sonra Qazaxıstan Respublikasının «Mərkəzi-Neftqaz» şirkətinə təsdiqlənmiş və «Jelbay» neft kəşfiyyatı idarəsində qazmaçılar komitəsinin vəzifəsində çalışmışdır. Sonradan o, Vətənə qayıtmış və 1963-cü ildən 1972-ci ilədək «Azərbaycanneftkəşfiyyatı» təşkilatının qazma idarələrində Bula və Səngi-Muğan adlarında mühəndis, böyük mühəndis və sahə rəisi vəzifələrində çalışmışdır. Bu dövrə o, Bula, Səngi-Muğan adlarında Bula-dəniz, Hamamdağ-dəniz, Səngəçad-dəniz, İqlatıy və Persiyan dənizində dərin kəşfiyyat quyularının qazılmasında yaxından iştirak etmişdir. Həmin regionda yeni yataqların açılmasında onun da öz payı var.

1970-ci ildə Vəsif müəllimin istehsalat fəaliyyəti «Molod jöl» Azərbaycanı» qəzetinin marağına səbəb olmuş, onun nəvələriylə o, iş yerində tanış olub və onun haqqında maraqlı material dərc etmişdir.

Elmə olan böyük həvəsinə görə V. Müfəddizə 1972-ci ildə Azərbaycan Neft Sənayesinin Dövlət

Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutuna işə qəbul olmuş. Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Şöbəsinə mühəndis vəzifəsinə göndürülmüşdür. Buradan o, Moskva üzrə elmi işi, Moskva Neftkimya və Qaz sənayesi İnstitutunda 3 ay neft sənayesində informasiya təminatı məsələlərini öyrənmişdir.

V. Müfəddizə 1973-1975-ci illərdə AZNESTL-in aspiranturasında əyani təhsil almış və sonra elmi fəaliyyətini «Dağ sursatlarının dağıdılması» laboratoriyasında böyük elmi işçi kimi fəaliyyət göstərmişdir.

Vəsif müəllim aparıcı tədqiqatçılar arasında yeni elmi-praktiki nəticələr gətirmiş, quyu divarlarında deformasiya tipli mürəkkəbləşmələrin qarşısını alınması üçün tədbir və tövsiyələr hazırlamış, onların həyata keçirilməsində bilavasitə iştirak etmişdir. O, həmin mövzuya həsr olunmuş dissertasiya işini 1986-cı ildə Qrozi Neft İnstitutunda müvəffəqiyyətlə müdafiə etmiş və texnika elmləri namizədi elmi dərəcəsinə layiq görülmüşdür.

Vəsif müəllim 1987-ci ildən isə AZNESTL-də əvvəl «Quyuların tikintisi, layihələndirilməsi» laboratoriyasının və 1994-cü ildən isə «Mürəkkəb quyu işlərinin texnika və texnologiyası» laboratoriyasının müdiri vəzifələrində çalışmış və aldığı elmi nəticələri istehsalatda tətbiq edilməsində yaxından iştirak etmişdir.

V. Müfəddizə həm aspiranturada oxuyarkən, həm də sonrakı elmi fəaliyyəti zamanı aparıcı tədqiqatçı, aldığı nəticələr haqda həm Bakıda və həm də o zamanı SSRİ-nin bir neçə şəhərində — Moskva, İvano-Frankovskda, Həştərxanda, Aşqabadda elmi konfrans və simpoziumlarda məruzələrlə çıxış etmişdir.

Vəsif Müfəddizadənin 80-dən çox elmi əsəri və bir itxarısı üzrə müəllif şəhadətnaməsi var. İşlədiyi laboratoriyalarda yərinə yetirilən elmi-tədqiqat işlərinin mövzu rəhbəri və məsul icraçı olmuşdur. Bunların nəticələri olaraq 5 təlimat və rəhbər sənəd dərc edilmişdir.

2002-ci ildə elmi institutun kollektivi ona etibar edib institut Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri seçmişdir. O, öz fəaliyyətinə əsas olan mərhələ, xeyriyyəçilik, haqq-ədələti gözləmək, obyektivlik prinsipləri rəhbər tutaraq, əməkdaşların qanuni mənafeələrini qorunması, sosial problemlərin həllini, əməyin mühafizəsi kimi mühüm məsələləri yüksək səviyyədə həl edirdi.

Bununla yanaşı Vəsif müəllim ictimai fəaliyyətində əlavə öz elmi işlərini dəvə elatirdi 2002-ci ildə institutu işləmə təhsiləndirilmiş və istehsalat Birliyində təsdiq edilmiş təlimatın müəlliflərindən biri olmuşdur.

Vəsif müəllim müxtəlif illərdə fədakar əməyinə görə ARDNŞ-nin «Azərbaycan» İstehsalat Birliyinin, AZNESTL-in, Azərbaycan Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin mükafatları və Fəxri Fərmanları ilə dəfələrlə təltif edilmişdir. Bundan əlavə Moskva Beynəlxalq Neft, Qaz və Tikinti İşçiləri Həmkarları İttifaqının qızıl medalı və Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir. O, həm də «Şərəfli Əməyə Gəlmə» və «Əmək Vətəni» medalları ilə təltif olunmuşdur.

Harada işləməyindən asılı olmayaraq V. Müfəddizə özünü qazma texnologiyasının mürəkkəb məsələlərini həll edə, istedadlı bir elmi işçi və təcrübəli bir mütəxəssis kimi göstərmişdir. Ən əsası iş odu ki, o, işlədiyi kollektivlərin böyük hörmət və məhəbbətini qazanmışdır.

V. Müfəddizə həm də gözəl ailə başçısıdır. Ömiri həyatda qazandıqı bütün uğurlar onun vəsiqəsinə yoldaşı Əmirə xanım Müfəddizə ilə bağlıdır. Elmirə xanım Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinin məzunlarından olub, Sovet Azərbaycan Sovet Ensiklopediyasının əməkdaşı və orta məktəbdə dil və ədəbiyyat müəllimi kimi uzun müddət fəaliyyət göstərmişdir. Vəsif müəllimin bu yaşda belə gümrah qalması Əmirə xanımın misilsiz zəhməti və qayğısı var. Onların 3 övladı və 6 nəvəsi var. Övladlarından üçü də ali təhsillilərdir.

2010-cu ildən Vəsif müəllim təqaüdə çıxmışdır. O, təqaüdə olmasına baxmayaraq, Respublikamızın ictimai-siyasi və iqtisadi həyatı ilə daima maraqlıdır. Cənab Prezidentimiz, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin apardıqı daxili və xarici siyasətləri ürəkdan dəstəkləyir. Mənfur düşmənlərimiz və onun həvəskarlarını haqız, ədalətsiz tələblərinin püç edilməsinə şübhə etmir. 2020-ci ildə rəşadətli ordumuz 44 günlük müharibədə möhtəşəm qələbəni bizi qələbə kimi Vəsif müəllimi də qürurlandırır.

Bahann gülməli-çipçikli, tərəvəli günlərimdə aziz və dəyərli dostum, Vəsif bəy, sən bu mətəşəm yubileyin münasibətilə bir daha ürəkdan təbrik edir, möhkəm cansəğəli, əli səadətli, fərhəli və firavan günlər, ömrünün dosxana, yuza və daha yüksək zirvələrə gedən yollarında yeni-yeni uğurlar, ürək dolusu sevinclər arzulayıram!

P.S. Adətən, mən elmi-publistik məqalə yəzəndə onun başlığını altında özümün, yaxud xarici, klassik ziyalları, şairləri, alimləri, müdrik insanları kəlamlarından, aforizmlərindən epigraflar kimi istifadə edirəm. Məqalənin mətni həər olanda bu məqsəddə əlimin altında olan yazıları nəzərdən keçirirdim. Qardaşım mənə verdiyi 2007-ci ildə ölkəmizin Madaniyyət Nazirliyinin dahi müəllifləri Mövlana Cəlaləddin Rumiyanın anadan olmasının 800-illik yubileyi münasibətilə keçirilən təntənəli bəy-nəlxalq yığıncaq programı ələmə keçdi. 14 səhifəlik kiçik dəftərdə dərc edilmiş nafls proqramının sonunda bu dahi insanın dəyərli əməllərini yazılmışdır. Oxudum, düşündüm, çox təsirləndim. İlahi dünyada necə müdrik insanlar olmuş! Belə qərar gəldim ki, məqalənin əvvəlində bir ki aforizmi yox, sonunda proqramda yazılmış bir neçə kəlamın hamısını verim və geniş oxucu kütləsinə çatdırım. Həşab edirəm ki, dostum Vəsif bəy bu kəlamın həyatında özünə rəhbər tutmağı və bütün fəaliyyəti boyu maharətli istifadə etmişdir. Qoy «Vişka»nın oxucuları da bu kəlamları tərs olsunlar və həyatlarında onlardan istifadə edib bəhrələnsinlər.

*Səfəli və mərhəmətdə günəş kimi ol!
Təvəzökarlıqda və sədəliktə torpaq kimi ol!
Xoşgörmədə dəniz kimi ol!
Hiddət və əsəblik əladə olu kimi ol!
Başqalığın qusurunu örtməkdə gecə kimi ol!
Sədəlik və yardımçılıqda aqar su kimi ol!
Yə gürüldüyün kimi ol, yə döləyün kimi güröl!*

Qazənfər ƏLİOĞLU.